

**PREZES
URZĘDU OCHRONY
DANYCH OSOBOWYCH**
Miroslaw Wróblewski

Warszawa,

DPNT.413.29.2025

**Pan
Krzysztof Gawkowski
Wiceprezes Rady Ministrów
Minister Cyfryzacji**

Szanowny Panie Premierze,

działając na podstawie art. 52 ust. 2 ustawy z dnia 10 maja 2018 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1781) zwracam się do Pana Premiera z uprzejmą prośbą i wnioskiem o **rozważenie podjęcia prac legislacyjnych prowadzących do zmiany przepisów ustawy z dnia 24 września 2010 r. o ewidencji ludności¹, celem umożliwienia rodzicom lub opiekunom prawnym zastrzegania numeru PESEL osoby małoletniej w rejestrze zastrzeżeń.**

Impulsem do niniejszego wystąpienia stały się kierowane do organu nadzorczego do spraw ochrony danych osobowych sygnały o braku ochrony osoby małoletniej przed kradzieżą tożsamości, w tym ochrony jej numeru PESEL. Ponadto, na etapie opiniowania projektu ustawy o zmianie niektórych ustaw w związku z zapobieganiem kradzieży tożsamości (UD472), w piśmie z 10 stycznia 2023 r. skierowanym do Kancelarii Prezesa Rady Ministrów, Prezes Urzędu Ochrony Danych Osobowych wyraził swoje obawy, iż nieuwzględnienie możliwości zastrzegania numerów PESEL osób małoletnich niezasadnie pozbawiać je będzie możliwości skorzystania z projektowanych środków przeciwdziałających kradzieży tożsamości. Prezes UODO argumentował w

¹ Ustawa z dnia 24 września 2010 r. o ewidencji ludności (Dz. U. z 2025 r. poz. 274).

szczegółności, że przepisy ustawy - Kodeks cywilny² – z wyjątkiem zastrzeżeń wyjątków przewidzianych w ustawie – dopuszczają dokonywanie czynności prawnych przez osoby małoletnie. W załączeniu uprzejmie przekazuję opinię Prezesa UODO z 10 stycznia 2023 r., sygn. DOL.401.610.2022.

Zgodnie z art. 23a ust. 2 ustawy o ewidencji ludności w rejestrze zastrzeżeń numerów PESEL gromadzone są dane dotyczące osób pełnoletnich. Dodatkowo, w art. 23e ust. 1 ww. ustawy wprost wskazano, że osobie pełnoletniej, której dane są gromadzone w rejestrze PESEL, umożliwia się nieodpłatne zastrzeżenie i cofnięcie zastrzeżenia numeru PESEL.

Jak wynika ze wskazanych przepisów możliwość zastrzegania numeru PESEL odnosi się wyłącznie do osób pełnoletnich.

Jednocześnie nie dotyczy to osób pełnoletnich nieposiadających zdolności do czynności prawnych albo posiadających ograniczoną zdolność do czynności prawnych z różnych przyczyn. Zgodnie z art. 23e ust. 4 ustawy o ewidencji ludności w przypadku niemożności złożenia wniosku o zastrzeżenie numeru PESEL spowodowanej chorobą, niepełnosprawnością lub inną niedającą się pokonać przeszkodą zastrzeżenia numeru PESEL można dokonać przez pełnomocnika w trybie, o którym mowa w ust. 2 pkt 2 ustawy. Pełnomocnik składa pełnomocnictwo szczególne do dokonania tej czynności i potwierdza swoją tożsamość za pomocą dokumentu tożsamości. W ust. 5 wskazano natomiast, że w imieniu osoby nieposiadającej zdolności do czynności prawnych albo posiadającej ograniczoną zdolność do czynności prawnych wniosek o zastrzeżenie albo cofnięcie zastrzeżenia numeru PESEL może złożyć opiekun prawny albo kurator w trybie, o którym mowa w ust. 2 pkt 2 ustawy o ewidencji ludności.

Mając na uwadze powyższe, wskazać należy, że obecny kształt przepisów ustawy o ewidencji ludności w zakresie zastrzegania numerów PESEL pozostawia istotną lukę w ochronie danych osobowych osób małoletnich. Przepisami ustawy o dokumentach paszportowych³, jak i ustawy o dowodach osobistych⁴ ustawodawca przyznał opiekunom i rodzicom małoletniego prawo do wnioskowania o wydanie dowodu osobistego, paszportu oraz ich zastrzeżenia. Dlatego też logicznym i możliwym wydaje się zastosowanie takiego rozwiązania dla zastrzegania numeru PESEL osoby małoletniej w

² Ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (Dz. U. z 2024 r. poz. 1061).

³ Ustawa z dnia 27 stycznia 2022 r. o dokumentach paszportowych (Dz.U. z 2024 r. poz.1063)

⁴ Ustawa z dnia 6 sierpnia 2010 r. o dowodach osobistych (Dz. U z 2022 r. poz. 671) oraz rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 27 grudnia 2023 r. w sprawie wzoru dowodu osobistego, jego wydawania i odbioru oraz utraty, uszkodzenia, unieważnienia i zwrotu (Dz. U. poz. 2798).

rejestrze zastrzeżeń, w celu ochrony jej tożsamości w dobie postępującej cyfryzacji oraz rosnącej liczby kradzieży danych.

Prezes UODO uznaje zatem za potrzebne podjęcie stosownych działań legislacyjnych celem uzupełnienia wskazanej luki w systemie prawa i przyjęcie w przepisach prawa regulacji umożliwiających rodzicom lub opiekunom prawnym zastrzegania numeru PESEL osoby małoletniej w rejestrze zastrzeżeń.

W świetle przedstawionej powyżej argumentacji, działając na podstawie art. 52 ust. 3 ustawy o ochronie danych osobowych, uprzejmie proszę Pana Premiera o odniesienie się do tego wystąpienia na piśmie **w terminie 30 dni** od daty jego otrzymania.

W przypadku podjęcia prac legislacyjnych w związku z przedstawionym powyżej zagadnieniem, Prezes UODO deklaruje swoje wsparcie eksperckie celem wypracowania rozwiązań uwzględniających przepisy o ochronie danych osobowych.

Łączę wyrazy szacunku

Mirosław Wróblewski
Prezes Urzędu
Ochrony Danych Osobowych